475
El *cigró*: variants fonètiques
(*ALDC*, IV, 857. El *cigró*)

La llavor de la cigronera (*Cicer arietinum*) coneix el lexema *cigró* com a forma més estesa. El llat. CICERONE, format sobre CICER i el suf. dim. -ONE, va donar *ciuró*, a través de **cizró* (veg. oc. ant. *cizeron*), amb vocalització de la [z] (com *auró* < *ACERONE), i aquella és la forma documentada des del s. XIII i conservada en el bal., alg. i punts del cat. or., i, sota la var. ross. *ceiró*, des del s. XIV, mentre que la var. *cigró* té una aparició força tardana i una evolució no aclarida: atès que l'existència d'una var. llat. *CICRONE no és probable perquè "no hi ha altre testimoni romànic de tal forma", Coromines apunta com a no impossible "la pronúncia amb dièresi del diftong *iw*, com *ciü-ró*" amb una velar antihiàtica (**ciügró*, com la de *dugues* < *dues*) i posterior eliminació d'aquesta (*DECat*).

Com a var. de *cigró*, tenim *cigueró* 20, *ciguiró* 86, amb vocal epentètica; *cingró* 186, 187, per dilació de la nasal a partir del plural *cigrons*; *xigró* 27, 40, 41, 44, 51, 53, 103, *xiugró* 49, compromís entre *xiuró* 33, 49, 71, 72 i *xigró*. *Garbanço* (var. *garban*[θ]*o* 100, 108, 132, 134, 138, 139) és manlleu al cast. *garbanzo*, d'origen incert.

Cigró i *ciuró* són els mots normatius des del *DG*$_1$, 1932.

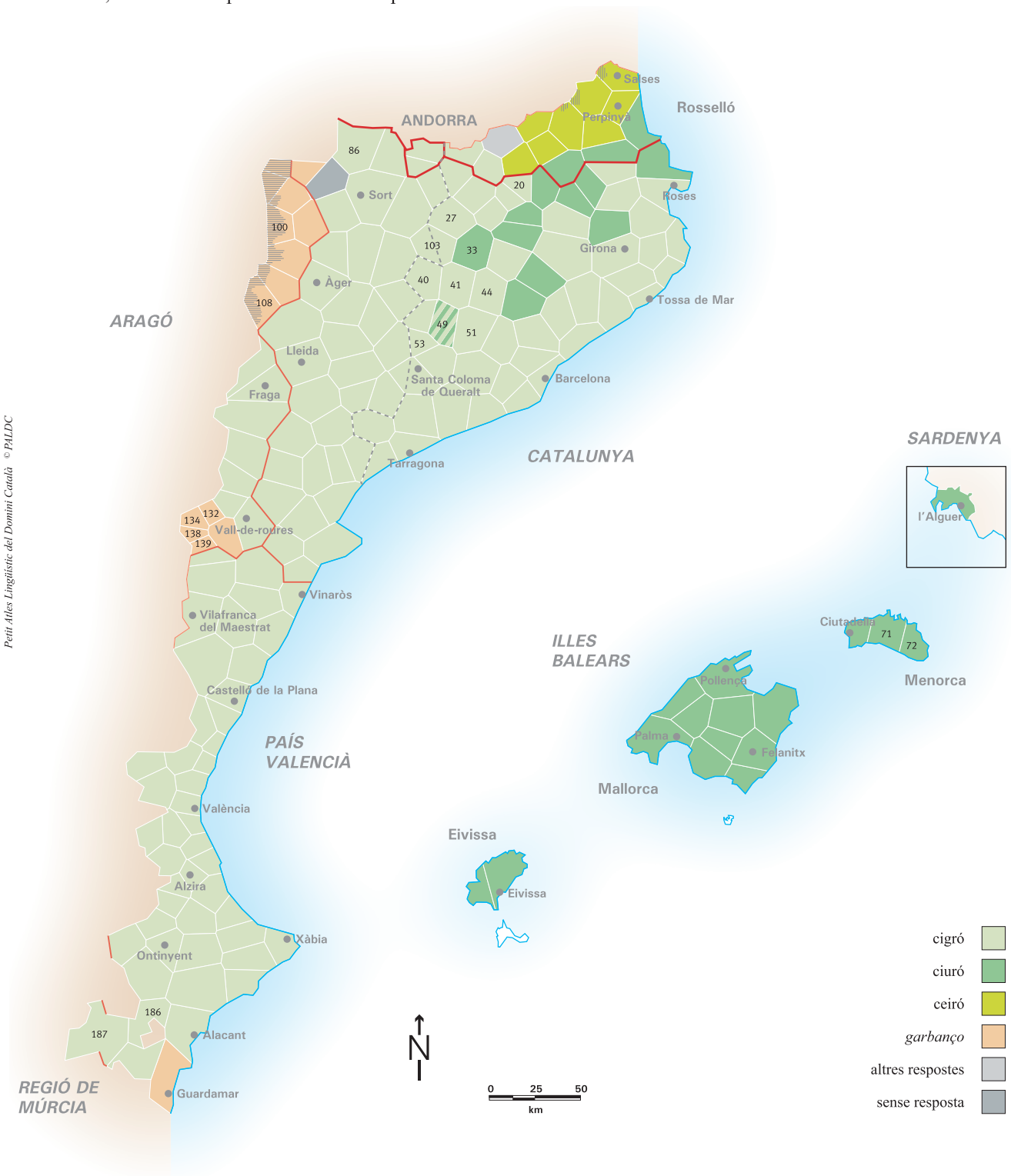

Petit Atles Lingüístic del Domini Català © PALDC